

De Vanskeligheder, der for Øjeblikket kunne vise sig for Kulforbrugerne, ere naturligvis ubehagelige, men jeg kan ikke nægte mig den Tilfredsstillelse at konstatere, at Kulstrejken indeholder en meget gavnlig Belæring for Samfundet om, at Arbejderne have en betydelig Magt, som de under visse Forhold kunne bringe i Anvendelse. Det er sikkert blevet aabenbart for enhver under den Strid, der raser ovre i England for Øjeblikket, og dette maa yderligere bestyrke vor Mening om, at saadanne Virksomheder som Minedrift o. s. v. ikke burde være private Kapitalisters Ejendom. Hvad der i England gælder med Hensyn til Minedrift, gælder andre Steder med Hensyn til mangfoldige andre Erhverv. Under de foreliggende Forhold maa de store eller mindre Virksomheder, der have Vanskeligheder ved at faa Kul i tilstrækkelig Mængde, søge at klare sig paa bedste Maade, og det maa haabes, at Grubejerne ville gøre, hvad de kunne, for, at Arbejderne atter kunne optage Arbejdet. Et er i hvert Tilfælde sikkert, at selv om det er rigtigt, hvad det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) sagde, at Lønnen for Grubearbejde er ret stor, er det dog et Arbejde, der er af den Beskaffenhed, at det ærede Medlem sikkert vilde betakke sig meget for at være Grubearbejder.

Jeg kan ganske tiltræde og erklære mig tilfreds med den højtærede Konseilspræsidents Udtalelser. Det forekommer ogsaa mig, at det ikke er helt rigtigt at male Tilstanden sortere, end Virkeligheden er, selv om det er Kul, det drejer sig om. Man bør sikkert se paa Forholdene, som de faktisk foreligge, og af de Oplysninger, der ere fremkomne om Statens og Kommunernes Forhold, er jeg ikke bleven saa opskræmt, at jeg mener, der er Grund til i Øjeblikket at træffe særlige Foranstaltninger derom.

Dinesen: Blandt de Bemærkninger, der fremkom fra den højtærede Konseilspræsident, var der en, som jeg fæstede min Opmærksomhed ved, nemlig den, hvorved han gav Anvisning paa Benyttelse af Tørv og Brænde. Det er med Hensyn til dette, Spørgsmaalet om at bruge Brænde, jeg vil gøre en enkelt Bemærkning. Det er tidligere drøftet i forskellige Forbindelser her i Rigsdagen, undertiden ogsaa paa Foranledning af Finansudvalget, at offentlige Institutioner i større Maalestok, end det sker, kunde bruge Brænde. Hvem

erindrer f. Eks. ikke, hvorledes et tidligere Medlem fra Esbjerg (Bluhme) har rejst dette Spørgsmaal her i Tinget. Nu kommer jeg naturligt til atter at tænke paa det, og jeg vil meddele, at jeg i Gaar traf en højtstaaende Embedsmand ved Rigshospitalet, og da jeg spurgte ham, hvorledes han antog, denne Institution var stillet overfor den truende Kulnød, gav han mig en Fremstilling af Forholdene, der for denne Institutions Vedkommende efter mit Skøn var overmaade fortrøstningsfuld. Men saa faldt det mig ind samtidig at spørge ham, om Hospitalet var forbedret paa, hvis der skulde opstaa Vanskeligheder, at bruge Brænde efter en større Maalestok. Dette mente han, at man ikke var, det tekniske Hensyn var ikke taget ved denne Institution, som gjorde det muligt at anvende Brænde. Her kommer jeg til det, som det er min Hensigt at nævne.

For et Par Dage siden forhandlede vi Spørgsmaalet om Oprettelse af en ny Statsinstitution, et Hospital for sindssyge. Hvor dette end kommer til at ligge, turde det være sikkert, at det kommer til at ligge i en Egn, hvor der er Statsskove. Det er da faldet mig ind — og jeg havde saa smaat tænkt paa at rejse Spørgsmaalet forleden, men jeg vilde ikke gøre Debatten mere omfattende —, om man ikke her i Tide kunde være forberedt paa den Mulighed foruden at bruge Kul ogsaa at anvende Brænde paa en saadan Anstalt, hvad enten det var Opvarmning eller Maclavning, der kunde blive Tale om at bruge Brændselsmaterialet til. Jeg tør ikke udtale mig om, hvorvidt dette er muligt uden større Bekostning, men jeg tror, jeg tør sige, at det ikke er af Vejen at tænke paa en saadan Mulighed, at man ved Anlæg af større Statsinstitutioner, specielt af den Art, som jeg nu nævnede, tænker paa den Mulighed at bruge dette vort Lands naturlige Produkt: Brændet. Der vilde blive en Del Penge i Landet, og Statsskovene, der lide under slet Af sætning, vilde blive nogenledes hjulpe. Kan det derfor af tekniske og praktiske Hensyn gennemføres at bruge Brænde, tror jeg, det vilde være overmaade hensigtsmæssigt, og selv om der ikke naas andet Udbytte af en Debat om dette Spørgsmaal, end at vi kunne komme ind derpaa, var det allerede et Skridt fremad i den rigtige Retning.

Forespørgeren (H. Neergaard): I Anledning af de Udtalelser, vi hørte af